

Επιστροφή σε ποιο κράτος, σε ποιον κόσμο;

Του Νίκου Κωνσταντάρτα

Η κρίση χρέους που πλήττει τη μία ευρωπαϊκή χώρα μετά την άλλη προκαλεί τέτοιες εντάσεις μεταξύ χωρών-μελών της Ε.Ε. που δεν είναι πια απίθανο να διαλυθεί η Ένωση. Για δεκαετίες τώρα, από την πρώτη συνεργασία λίγων χωρών της Δυτικής Ευρώπης, έως τη σημερινή Ένωση των «27», ήταν δεδομένο ότι η Ε.Ε. θα διευρυνόταν, ενώ κάθε μέλος θα συνέχιζε να παραχωρεί κυριαρχικά δικαιώματα ώστε να επιτευχθεί η εύρυθμη λειτουργία της υπερεθνικής ευρωπαϊκής οντότητας. Τώρα που η Ε.Ε. βρίσκεται στη μεγαλύτερη κρίση της ιστορίας της, όλα είναι υπό αμφισβήτηση. Εάν η Ε.Ε. δεν μπορεί να εξασφαλίσει την ευημερία των λαών της, ποιος ο λόγος ύπαρξής της; Τι θα μπορούσε να σώσει το όλο εγχείρημα; Τι θα περίμενε τις χώρες εκτός Ε.Ε.;

Η διάλυση της Ε.Ε. θα σήμαι-

νε επιστροφή σε χωριστά εθνικά κράτη ή σε νέες, μικρότερες συνεργασίες χωρών, σε έναν κόσμο πολύ διαφορετικό απ' αυτόν που υπήρχε όταν κάθε χώρα εντάχθηκε στην Ένωση. Η εκπληκτική άνοδος της Κίνας, της Βραζιλίας και της Ινδίας, καθώς και η ενεργειακή επικυριαρχία της Ρωσίας (όσον αφορά την Ευρώπη) σημειώθηκαν τα τελευταία λίγα χρόνια. Παρότι σε πολλούς τομείς η Ευρώπη δεν έχει πετύχει να μιλάει με μία φωνή, η συλλογικότητα (καθώς και το προνόμιο της κάθε χώρας να παρουσιάζεται ως συστατικό μέλος της Ε.Ε.), προσέφερε προστασία και μεγάλες ευκαιρίες στις συναλλαγές με άλλες χώρες. Εκτός Ε.Ε. κάθε χώρα θα έπρεπε να διαμορφώσει ειδική σχέση με τους γείτονές της, με χώρες της ευρύτερης περιοχής, με κάθε μεγάλο παίκτη στην παγκόσμια σκακιέρα της

οικονομίας και της διπλωματίας. Επειδή το προνόμιο και η υποχρέωση κάθε κυρίαρχης χώρας είναι να ασκεί πολιτική και στρατιωτική εξουσία, να κερδίζει την οικονομία, την κοινωνία και τα πολιτισμικά θέματά της, σαν ιδέα δεν είναι μεγάλο άλμα από τη συμμετοχή στην Ευρώπη έως την επιστροφή στο χωριστό εθνικό κράτος. Στην

περιβάλλον. Η Ελλάδα, για παράδειγμα, ήταν για δεκαετίες η μόνη βαλκανική χώρα που ήταν μέλος και της Ε.Ε. και του ΝΑΤΟ, ένα προνόμιο το οποίο δεν εκμεταλλεύτηκε όσο θα μπορούσε για να αναπτυχθεί στο εσωτερικό αλλά και να εδραιωθεί ως ηγετική δύναμη στην περιοχή. Τώρα η ψαλίδα με τις πιο πολλές χώρες έχει κλείσει πολύ,

συντάξεις, κοινωνική ασφάλιση, εκπαίδευση και άλλες κοινωνικές δαπάνες. Νέα γραφειοκρατικά κόστη θα στερούσαν χρήματα από τομείς που είναι απαραίτητοι για την ευημερία των πολιτών, με άμεσες επιπτώσεις στην πολιτική σταθερότητα. Στην Ελλάδα διαπιστώσαμε πόσο γρήγορα μπορούν να αναπτυχθούν ακραίες φυγόκεντρες πολιτικές δυνάμεις και πόσο επικίνδυνο είναι αυτό για την κοινωνική συνοχή. Εάν μια χώρα δεν έχει τη στήριξη των εταίρων της για να αντεπεξέλθει σε αυτές τις δυσκολίες, θα βρεθεί σε μεγάλο κοινωνικό κίνδυνο. Αξίζει να σημειώσουμε ότι οι πολιτικές ομάδες εντός χωρών-μελών, αλλά και σε κεντρικό ευρωπαϊκό επίπεδο, που δεν απέτρεψαν την κάθοδο προς τα σημερινά αδιέξοδα, θα κληθούν να χειριστούν ακόμη πιο δύσκολες και επικίνδυνες

καταστάσεις αν οι χώρες τους βρεθούν εκτός Ε.Ε.

Επειδή φαίνεται εξαιρετικά επικίνδυνο να αφήσουμε την Ευρώπη να κυλάει όπως κυλάει (όλοι να περιμένουν τις γερμανικές εκλογές τον Σεπτέμβριο για κάποια αλλαγή πορείας στο οικονομικό και πολιτικό επίπεδο), θα έπρεπε από τώρα να σχεδιαζόταν ένα λειτουργικό μοντέλο για την υπερεθνική Ευρώπη. Αυτό θα απαιτούσε μια ενιαία γραφειοκρατία, ένα κεντρικό δημοσιονομικό σύστημα (με ευρωομόλογα και παρεμβατική κεντρική τράπεζα), τραπεζική ένωση, «ομοσπονδιακούς» φόρους και ενιαίο σύστημα υγείας και κοινωνικής ασφάλισης. Ετσι, και οι πολίτες θα αισθάνονταν ασφάλεια, και θα μπορούσε να παραμείνει σε κάθε κράτος αρκετή εξουσία. Λιγότερη ένωση θα οδηγούσε αργά ή γρήγορα στη διάλυση.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

πράξη, όμως, οι απαιτήσεις που πηγάζουν από την απολύτως ανεξάρτητη εξάσκηση αυτών των εξουσιών θα είναι πολύ μεγαλύτερες από σήμερα – σε χρήμα και προσωπικό. Επειδή ήδη οι περισσότερες χώρες αντιμετωπίζουν προβλήματα χρέους, η «αποδέσμευση» από την Ε.Ε. σημαίνει ανυπολόγιστα νέα έξοδα σε ένα ρευστό

ενώ η Τουρκία αναπτύσσεται ως περιφερειακή δύναμη. Αυτές οι συνθήκες, που αφορούν την Ελλάδα, είναι ενδεικτικές για το τι θα αντιμετώπιζε κάθε χώρα στο νέο περιβάλλον – είτε μεγάλη είτε μικρή.

Τα επιπλέον οικονομικά βάρη θα έπλητταν τους τομείς στους οποίους ήδη υποφέρουν οι περισσότερες χώρες – μισθοί,

ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗΣ

Επιλέγουν ιμπεριαλιστές...

Παπαγεωργίου Βασίλης

Το φλερτ του ΣΥΡΙΖΑ με το ΔΝΤ έγινε αποκάλυπτο κυρίως κατά την επίσκεψη του Αλ. Τσίπρα στις ΗΠΑ όπου συναντήθηκε με αξιωματούχους του ταμείου, αλλά και μετά. Σε αδρές γραμμές, ο ΣΥΡΙΖΑ προσπαθεί να παρουσιάσει ένα ΔΝΤ που αντιπαράκειται στη συνταγή λιτότητας της Μέρκελ. Δεν έχει αυταπάτες για το ρόλο και την αποστολή του ΔΝΤ, άλλωστε πριν την επιχείρηση εξωραϊσμού του, ο ίδιος το κατακεραύνωνε με τα σκληρότερα λόγια. Έχει ανάγκη από κάπου να πιαστεί για να σερβίρει πιο πειστικά στο λαό την αυταπάτη ότι υπάρχει φιλολαϊκό μείγμα αστικής διαχείρισης, είτε σε καιρούς κρίσης είτε σε καιρούς ανάπτυξης. Κι ότι μια δική του κυβέρνηση θα μπορέσει τάχα να αξιοποιήσει τις αντιθέσεις ανάμεσα σε ιμπεριαλιστικά κέντρα και οργανισμούς προς όφελος του λαού. Κρύβει φυσικά ότι οι διαμάχες αφορούν στο πόσα θα χάσουν τα μονοπώλια κάθε χώρας και όχι στα λαϊκά συμφέροντα που ομόφωνα και ομόθυμα πετσοκόβουν οι πολιτι-

κοί εκπρόσωποι των μονοπωλίων. Για να θεριέψουν οι αυταπάτες στη λαϊκή συνείδηση, ο ΣΥΡΙΖΑ έχει κατά καιρούς ισχυριστεί ότι «περιθώρια πολιτικής ευελιξίας υπάρχουν. Και προφανώς, πρέπει να εκμεταλλευθούμε τη διάσταση απόψεων μεταξύ ΔΝΤ και Βερολίνου». Ο ίδιος ο Αλ. Τσίπρας απ' τις ΗΠΑ με ευαρέσκεια διαπίστωνε πως «το ΔΝΤ κατανοεί το αυτονόητο, δηλαδή ότι το ελληνικό πρόγραμμα δεν βγαίνει» και ομολογούσε «αναζητούμε συμμάχους, αλλά η πολιτική της Γερμανίας είναι καταστροφική, εδώ (στις ΗΠΑ), μπορούμε να βρούμε συμμάχους για να αποτρέψουμε καταστροφικές πολιτικές».

... και φτώχεια για το λαό

Μας ήρθαν στο μυαλό όλα αυτά, με αφορμή δηλώσεις της γενικής διευθύντριας του ΔΝΤ, Κ. Λαγκάρντ, στην ελβετική τηλεόραση, όπου ανέφερε ότι οι προσπάθειες που καταβάλλονται σήμερα θα πρέπει να συνεχιστούν, γιατί «δεν υπάρχει άλλη εναλλακτική πέρα από τη λιτότητα», ότι θα πρέπει να τηρηθεί η

δημοσιονομική πειθαρχία με ταυτόχρονη ενθάρρυνση της ανάπτυξης και ότι η επαναδημιουργία ελλειμμάτων δεν είναι μια επιθυμητή επιλογή διότι κάτι τέτοιο θα σήμαινε περισσότερα χρέη. Όσο για τη Γερμανία, η Κ. Λαγκάρντ επικρότησε λέγοντας ότι η χώρα αυτή «συλλέγει τους καρπούς της πολιτικής της».

Επιβεβαιώνεται, δηλαδή, για εκατομμυριοστή φορά ότι η λιτότητα για τους λαούς που προϋπήρχε, εντάθηκε στην κρίση για να μείνει και στην ανάπτυξη όποτε αυτή σκάσει μύτη. Οι σύμμαχοι τους οποίους γλυκοκοιτάζει ο ΣΥΡΙΖΑ θα μπορούσαν να τον βοηθήσουν, για να ξελασπώσει την ντόπια αστική τάξη απ' την κρίση, σπρώχνοντας όμως το λαό πιο βαθιά στο βάραθρο της λιτότητας, των ανύπαρκτων δικαιωμάτων. Το μείγμα διαχείρισης που πρεσβεύει ο ΣΥΡΙΖΑ δε θα κάνει καμία διαφορά στο ταμείο της εργατικής λαϊκής οικογένειας, στην ποιότητα της ζωής της. Όπως κι αν διαμορφωθεί η συνταγή, λιτότητα στο πιάτο την περιμένει.

ΤΟ ΒΗΜΑ

ΑΦΟΡΟΛΟΓΗΤΟΙ

«ΔΗΜΟΚΡΑΤΕΣ»!

Η αποκάλυψη ότι το ΠαΣοΚ έχει μια μαύρη τρύπα στα οικονομικά του θα μπορούσε να είναι μία ακόμη ένδειξη κακοδιοικήσεως, αποτέλεσμα βλακώδους μεν διαχειρίσεως αλλά εντίμου.

Άλλωστε δεν θα ήταν η πρώτη φορά που η αγνή ανθρώπινη βλακεία θα ζημίωνε κοινωνικές ομάδες ή και τη χώρα συνολικώς.

Δεν είναι βέβαια η πρώτη περίπτωση καταληστεύσεως του δημοσίου χρήματος και δη από ανθρώπους που ετάχθησαν να προστατεύουν τη δημόσια περιουσία.

Το θέμα που προσφάτως ανέκυψε με ουσία κατηγορούμενο έναν πρώην πρωθυπουργό, έστω και αποτυχημένο, δεν είναι ότι αποκαλύπτεται, αν βεβαιωθεί, πως κομματικά «τσιράκια» ανελάμβαναν από το ταμείο του ΠαΣοΚ εκατοντάδες χιλιάδες ευρώ με αποδείξεις-μπακαλόχαρτα.

Το ζήτημα είναι ποιες κοινωνικές διαδικασίες και αμαρτωλές (ανομολόγητες αλλά φανερές...) διακομματικές συμφωνίες υπάρχουν και διευκολύνουν τη ρεμούλα.

Πρώτον, αρχής γενομένης από το ΚΚΕ, υπάρχει άρνηση αναφοράς στα έσοδα των κομμάτων. Με το επιχείρημα ότι το κόμμα τους έχει υποστεί διώξεις και οι δωρητές δεν θέλουν να κινδυνεύσουν κάποια στιγμή που η αποκάλυψη της φιλοκομμουνιστικής διαθέσεως θα είναι επικίνδυνη, όλοι με τον τρόπο τους αρνούνται...

Δεύτερον, δεν υπάρχει διαφάνεια ούτε στα έξοδα. Με τη δικαιολογία ότι δεν ομολογούνται τα έσοδα, αρνούνται και καταγραφή των δαπανών. Ιδού μία ακόμη οδός για μαύρο χρήμα!

Αυτά τα ολίγα δείχνουν ότι το ψάρι μυρίζει και στην περίπτωση των οικονομικών των κομμάτων από το κεφάλι. Αυτοί που αναλαμβάνουν ή επιθυμούν να μας κυβερνήσουν πρέπει να εργάζονται σε γυάλινα γραφεία.

Τα επιχειρήματα περί... απορρήτου των οικονομικών των κομμάτων διά λόγους δημοκρατικής ευαισθησίας και προστασίας του δημοκρατικού πολιτεύματος είναι απαράδεκτα.

Όποιος δεν δίνει λογαριασμό εσόδων και εξόδων (με βάση μάλιστα τα ευρωπαϊκά Λογιστικά Πρότυπα) δεν μπορεί να λαμβάνει κρατική επιχορήγηση. Και όσοι δεν έχουν φορολογική ενημερότητα δεν δικαιούνται συμμετοχή σε μια διαδικασία (εκλογές) αναλήψεως εξουσίας για να διοικούν αυτοί οι αφορολόγητοι σχηματισμοί τους αγρίως φορολογούμενους έλληνες απλούς πολίτες.

ρωπήσει, να μάθει για την ποιότητα της θεραπείας. Να ενημερωθεί για το κόστος και μετά να επιλέξει τον γιατρό του. Το να το επιβάλλει κάποιος που κάθεται σε ένα γραφείο στο υπουργείο Υγείας είναι εγκληματικό, αντιοικονομικό, αντιπαραγωγικό και ανήθικο. Εκεί που (θέλουν και) κάνουν λάθος οι γιατροί του Δημοσίου είναι στο ότι πιστεύουν πως παρέχουν δωρεάν υπηρεσίες. Μόνο και μόνο από το γεγονός ότι πληρώνονται οι ίδιοι (και δεν λέω να μην πληρώνονται) θα έπρεπε να αντιληφθούν ότι δεν είναι δωρεάν οι υπηρεσίες τους. Πληρώνονται με κάποιον άλλο τρόπο. Πληρώνονται από κάποιον άλλον. Από τη στιγμή

που θα γίνει αυτό το απλό πράγμα αντιληπτό, τότε και μόνο θα μπορέσουμε να συζητήσουμε σε λογική βάση (και σημειώνω, ίσως η δική μου λογική να έχει πρόβλημα). Ας μας πουν οι γιατροί του Δημοσίου πόσο στοιχίζει ένα τεστ θάλιου ή η επέμβαση για τη διόρθωση μιας βαλβίδας. Ας καθίσουν πρώτα να δουν πόσο στοιχίζει η κάθε επέμβαση, το κάθε κρεβάτι, το κάθε φάρμακο στα δημόσια νοσοκομεία, και μετά να συζητήσουμε επί της ουσίας. «Μα θα βάλεις τιμή στην υγεία;», θα με ρωτήσετε. Και σας απαντώ. Δεν είμαι εγώ που έβαλα την τιμή, αλλά οι ίδιοι οι γιατροί του Δημοσίου. Αυτοί είπαν ότι τα 500 ευρώ τεστ

θάλιου στους ιδιώτες (και όχι μόνο) είναι έγκλημα, είναι διασπάθιση του δημοσίου χρήματος.

Και τονίζω. Δεν διαφωνώ μαζί τους, όταν βάζουν τιμή στις υπηρεσίες που παρέχουν οι συναδελφοί τους στον ιδιωτικό τομέα. Καλά κάνουν, διότι ΤΙΠΟΤΑ δεν είναι δωρεάν. Γι' αυτό πρέπει να έχουν το θάρρος (τη λογική την έχουν) να καθίσουν και να αντιληφθούν αυτήν τη μικρή, αλλά ουσιαστική λεπτομέρεια. Τότε θα αντιληφθούν και το άλλο πραγματικό έγκλημα. Την άλλη, πραγματική διασπάθιση δημοσίου χρήματος. Το έγκλημα της δήθεν δωρεάν ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης.